

**Govor predsjednika Vlade Crne Gore, gospodina Mila Đukanovića
na III sastanku šefova vlada zemalja Centralne i Istočne Evrope i NR Kine,
Republika Srbija, Beograd, 16. decembar 2014. godine**

Uvaženi premijeru Li Kečijeng,
Poštovani predsjedniče Vlade Vučiću,
Drage kolege,
Dame i gospodo,

Velika mi je čast i zadovoljstvo da vas u ime Vlade Crne Gore i u svoje ime pozdravim i poželim uspješan rad ovog značajnog skupa posvećenog saradnji zemalja Centralne i Istočne Evrope sa Narodnom Republikom Kinom. Posebno želim da zahvalim predsjedniku Vlade Srbije na odličnoj organizaciji današnjeg skupa i na ukazanom tradicionalom gostoprimstvu.

Odnose Crne Gore sa Republikom Kinom i svim zemljama Centralne i Jugoistočne Evrope, karakteriše visok i kvalitetan nivo sveukupne saradnje.

Godišnji sastanci šefova Vlada formata »16+1« već su postali prepoznatljivi kao transparentni i fokusirani na odabrane, aktuelne i biznis orjentisane teme i projekte. Iako je od zvaničnog uspostavljanja inicijative proteklo svega nekoliko godina, raduje činjenica da već danas možemo govoriti o konkretnim i vidljivim rezultatima saradnje između N.R. Kine i država Centralne i Istočne Evrope.

Crna Gora je nakon obnove nezavisnosti, promišljeno i dinamično krećući ka EU i NATO ciljevima prioritetno posvećena ekonomskom razvoju. Našim politikama, zajedno sa partnerima iz međunarodne zajednice, želimo da transformišemo Crnu Goru u brzorastuću ekonomiju, privlačnu investitorima i preduzetnicima, a građanima da ponudimo nova i kvalitetnija radna mjesta i sigurniju egzistenciju.

U posljednjih deset godina utrostručili smo BDP po glavi stanovnika, i ostvarili priliv SDI od oko preko 5 milijardi eura. Iznos stranih direktnih investicija kod nas je, mjereno u odnosu na broj stanovnika kao i učešćem u BDP, među najvišim u Evropi. Potpisivanjem ugovora o slobodnoj trgovini postali smo dio tržišta od preko 800 miliona stanovnika. Poreske stope su među najnižima u Evropi – PDV je 19%, a porez na dobit i dohodak 9%. Po globalnoj konkurentnosti, u izvještaju Svjetskog ekonomskog foruma, Svjetske banke, Frejzer Instituta, bilježimo kontinuirani napredak.

Crna Gora, iako najmanja članica ovog kluba, jedan je od najaktivnijih učesnika. Iskoristili smo skoro 10% od ukupno opredijeljenih preferencijalnih kredita ovom regionu. Bili smo prisutni i uzeli učešća na gotovo svim skupovima koji su organizovani ovim povodom. Dodatno smo podstakli kineske kompanije da investiraju u Crnu Goru, ali i naše da izvoze svoje proizvode u Kinu.

U nacionalnom planu razvoja, u skladu sa prirodnim potencijalima, interesovanjem investitora i dugoročnim ciljevima definisali smo kao prioritetne sektore razvoja: infrastrukturu, energetiku, turizam i proizvodnju hrane.

Razvoj turizma je oblast po kojoj se danas Crna Gora najbolje prepoznaje u savremenom svijetu. Prema procjenama Svjetskog savjeta za turizam i putovanja Crna Gora je rangirana kao prva po ukupnom rastu učešća putovanja i turizma u BDP sa 8,8 % godišnje u narednom desetogodišnjem periodu (2014-2024). Naš izbor je visoko kvalitetni, održivi turizam, o čemu govore neke od investicija koje su realizovane ili su u fazi realizacije. Planirane investicije u turizmu u narednom periodu iznose skoro 3. milijarde eura, što je blizu nivou našeg BDP-a. Ovo je posebno značajno ako imamo u vidu da je u okviru kluba "16+1" 2015. proglašena godinom putovanja.

Ne samo za turizam, već za ukupan razvoj naše zemlje i regiona, izgradnja infrastrukture predstavlja najvažniji preduslov.

Imao sam zadovoljstvo da prije dva dana sa našim kineskim partnerima promovišem projekat auto puta Bar-Boljare i najavim početak izgradnje njegove prve dionice. Projekat radimo sa renomiranim kompanijama iz NR Kine CCCC (China Communications Constraction Company) i CRBC (China Road and Bridge Corporation) uz podršku kineske Vlade i kineske Exim banke izraženu i kroz povoljne uslove finansiranja. Ovo je nesumnjivo najvredniji infrastrukturni projekat u dosadašnjem razvoju Crne Gore i jedan od najvažnijih preduslova za novu perspektivu Crne Gore i njen dinamičan ekonomski napredak.

Sa gradnjom autoputa ne stavlja se tačka na saobraćajno povezivanje sa regionom već naprotiv, tek započinje. U tom kontekstu veoma smo zainteresovani za rekonstrukciju pruge Bar-Beograd uz punu valorizaciju potencijala Luke Bar. Obnovu ove pruge sagledavamo kao dio šireg koncepta koji se nastavlja na već planirani projekat rekonstrukcije željezničke pruge Beograd – Budimpešta. Time će Crna Gora i region biti bolje saobraćajno uvezani u evropske koridore, a naši kineski partneri će svoje proizvode lakše plasirati kroz dodatno ojačanu povezanost Mediterana sa Centralnom i Istočnom Evropom.

Sve energetske studije prikazuju Crnu Goru kao energetska izvoznicu. Sopstvenom proizvodnjom mi već pokrivamo 100% potrošnje. Otpočeli smo s realizacijom nekoliko velikih projekata koji su postavljeni tako da podržavaju naš srednjoročni rast. Oni uključuju podmorski energetski kabl između Crne Gore i Italije, projekat italijanske Terne I crnogorskog elektroprivrednog sistema, vrijedan 800 miliona eura čiji se završetak očekuje do 2017, i izgradnju Termoelektrane Pljevlja II vrijedne oko 350 miliona eura, što će uvećati kapacitet proizvodnje za 30%. Raduje činjenica da su firme koje su se našle u najužem izboru za gradnju TE Pljevlja iz zemalja članica ovog kluba.

Vjerujem, na kraju, da će rezultat i ovog sastanka na vrhu i preporuke koje danas budemo usaglasili predstavljati značajan novi impuls unapređenju konkretne saradnje NR Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope.

Hvala na pažnji.